

ע"פ 33713/12/14 - אלי מיארה, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

11 פברואר 2015

ע"פ 33713-12-14 מיארה נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:
רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]
אברהם אליקים
בטינה טאובר

אלי מיארה, ת"ז 051979854
ע"י עו"ד יוני דדון

המערער

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין חלקי

כב' השופטת ב' טאובר:

מבוא

1. בפנינו ערעור הנאשם (להלן: "**המערער**") על פסק דינו של בית המשפט השלום בקריות, שניתן ביום 11/11/14 על ידי כב' השופט יוסי טורס ב-ת"פ 24312-06-11. כן מערער המערער על החלטת בית משפט קמא מיום 10/07/14 (בגזר הדין ובכתב הערעור צוין בטעות, כי ההחלטה היא מיום 05/06/14), במסגרתה נדחתה בקשת המערער לחזור בו מהודייתו.

בית משפט קמא הרשיע את המערער בעבירות שלהלן: העלבת עובד ציבור-עבירה לפי סעיף 288 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**" או "**החוק**"); אימים-עבירה לפי סעיף 192 לחוק; התנהגות פרועה במקום ציבורי-עבירה לפי סעיף 216(א)(1) לחוק; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו-עבירה לפי סעיף 275 לחוק; החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה-עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק; תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו-עבירה לפי סעיף 273 לחוק; תקיפה הגורמת חבלה של ממש-עבירה לפי סעיף 380 לחוק; היזק לרכוש במזיד-עבירה לפי סעיף 452 לחוק; תקיפת עובדי ציבור בתפקיד-עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק.

על רקע הרשעתו נגזרו על המערער העונשים הבאים: מאסר בפועל למשך 7 חודשים; הפעלת עונש מאסר מותנה בן 7 חודשים, שהוטל על המערער במסגרת ת"פ 850-08-08, במצטבר לעונש שהוטל

עמוד 1

במסגרת התיק נשוא הערעור, כך שבסך הכל ירצה המערער 14 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 09/06/11 ועד ליום 25/09/11; מאסר על תנאי למשך 8 חודשים והתנאי הוא, כי המערער לא יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו כל עבירת אלימות, ואולם, אם תתבטא האלימות באופן מילולי בלבד, ירצה המערער מתוכם חודשיים בלבד; תשלום פיצוי לעד התביעה מס' 1 (לפי כתב האישום המקורי) בסך של 5,000 ₪ ותשלום פיצוי לעד התביעה מס' 2 (לפי כתב האישום המקורי) בסך של 1,000 ₪.

2. בד בבד עם הגשת הודעת הערעור הגיש המערער בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל, שהוטל במסגרת גזר דינו של בית משפט קמא. בקשה זו נדונה בפני כב' סגן הנשיא השופט ר' שפירא ביום 17/12/14. במסגרת הדיון ציינה ב"כ המשיבה, כי אין התנגדות לעיכוב ביצוע גזר הדין, בכפוף להפקדת הערבויות שנקבעו על ידי בית משפט קמא.

על רקע הסכמת המשיבה לעיכוב ביצוע גזר הדין, הורה כב' סגן הנשיא השופט ר' שפירא על עיכוב ביצוע רכיב המאסר, שנגזר על המערער עד ליום 22/01/15 (מועד שמיעת הערעור בפני הרכב) או עד למתן החלטה אחרת שתינתן על ידי ההרכב, וזאת בכפוף לכך, שהמערער יפקיד סך של 3,000 ₪ במזומן עד ליום 21/12/14 בקופת בית המשפט ויחתום על התחייבות עצמית בגובה של 10,000 ₪. בנוסף, על מנת להבטיח התייצבותו של המערער לדיון בערעורו או לריצוי עונשו, ניתן כנגד המערער צו עיכוב יציאה מהארץ.

למען הסר ספק, הובהר למערער, כי אין באמור כדי לעכב את כניסתו לתוקף של רכיב המאסר המותנה שנגזר עליו וכן אין הדבר מעכב את ביצוע תשלום הפיצוי שהושת, וזאת לנוכח הודעת ב"כ המערער, כי ממילא אין המערער מערער על גובה הפיצוי.

כתב האישום המתוקן וההליך בבית משפט קמא

3. ביום 20/06/11 הוגש כנגד המערער כתב אישום, המייחס לו ביצוע שורה ארוכה של עבירות אלימות כנגד עובדי ציבור. המערער כפר תחילה בעובדות כתב האישום והצדדים החלו לנהל הוכחות. בשלהי שמיעת פרשת התביעה, ביום 10/12/13, הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן שהמערער הודה בעובדותיו.

4. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 09/06/11 הגיע המערער לדלפק של בית המרקחת, המצוי במרפאת הרמן שברח' מודיעין 4 בקריית מוצקין, השייך לקופת חולים כללית (להלן: "המקום"), ובצעקות שאל את המתלונן, מר מ' ח' (להלן: "המתלונן"), מדוע הרופאה לא הכינה לו דבר מה. בעקבות זאת, ביקש המתלונן מהמערער לגשת ולקחת מספר לתור לרופאה, אז איים המערער על המתלונן בפגיעה שלא כדין בגופו באומרו: "אני אשסף לך את הגרון, אתה יכול להיפרד מהילדים שלך ומאשתך, אני אקח אקדח ואחורר את כולם", וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו. בהמשך לאמור, תקף

המערער את המתלונן, בכך שהכניס את ידו מתחת לזכוכית שבדלפק, היכה בידו השמאלית מכת אגרוף עם ידו ושרט את המתלונן בעודו אוחז דבר מה בידו. כתוצאה מהתקיפה נגרמה למתלונן חבלה של ממש במרפק יד שמאל.

על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, במעמד זה ניגש המערער לחדרה של הרופאה, הגב' י' ש', שבקומה השנייה במקום ודפק בחוזקה על דלת חדרה תוך כדי שצעק שתפתח לו את הדלת. בהמשך, בשעה 11:30 או בסמוך לכך, לאחר שהתקבלו קריאות מהפקידות במקום כי יש אדם שמפר את הסדר, הגיע המתלונן השני, מר כ' ס', אשר שימש כאחראי אבטחה אזורי של שירותי בריאות כללית למקום והבחין במערער אשר נופף עם הקב בו אחז כלפי מעלה (להלן: "**המתלונן האחר**"). במעמד זה ניגש המתלונן האחר למערער וביקש ממנו להירגע. בתגובה השיב לו המערער "אתה לא יכול לעזור, אתה לא יכול להפריע לי, תעוף ממני, תעוף מפה" בעודו מרים כלפיו את ידו וצועק בקול רם. משביקש המתלונן האחר מהמערער להפסיק לצעוק אחרת יאלץ להזמין משטרה, אמר לו המערער: "לא אתה ולא משטרה תוציאו אותי", תוך כדי שתפס בפלאפון של המתלונן האחר והשליכו על הרצפה ואז תקף המערער את המתלונן האחר, בכך שלחץ עם ידו על משקפיו של המתלונן האחר שהיו על פניו.

בנוסף ועל פי הנטען, איים המערער בפגיעה שלא כדין בגופו של המתלונן האחר באומרו לו: "עכשיו אני אחתוך אותך, אני אראה לך מה זה, אני אשחט אותך ואת הרוקח, אני ארצח אתכם, אני אוציא לך את העיניים, אני אגמור עליך עם מכת קארטה אחת", תוך כדי שהוציא מכיסו סכין בעלת להב באורך של כ-7.5 ס"מ הניתן לקיבוע (להלן: "**הסכין**"), וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו. המערער אף העליב על פי הנטען בכתב האישום המתוקן את המתלונן האחר במילים בנוגע למילוי תפקידו ואיים עליו בפגיעה שלא כדין בגופו, באומרו לו: "אתם הסתבתם איתי, אתם לא תצאו ממני, יא בן זונה, אני ארה בכולכם, אני אחורר את כולכם". או אז הודיע לו המתלונן האחר, כי הוא מעוכב עד להגעת המשטרה. בתגובה, העליב המערער את המתלונן האחר בנוגע למילוי תפקידו והרים לעברו את הקב שלו ותקפו, בכך שהיכה באמצעות הקב שלו בידו השמאלית של המתלונן האחר ובהמשך קפץ על גבו של המתלונן האחר וחבל בו, באופן שחולצתו נקרעה, תוך שהוא אף גורם לו נזק פיזי, לרבות שריטות ביד שמאל. בנוסף, הטיח המערער על גופו של המתלונן האחר את דלת הכניסה למקום וניסה לדוקרו ברגלו בעודו אוחז דבר מה בידו. בנסיבות אלה, הרס המערער נכס במזיד, בכך שקרע את חולצתו של המתלונן האחר, התנהג באופן פרוע במקום ציבורי וכן החזיק בסכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו, ללא שהוכיח כי ההחזקה הייתה למטרה כשרה.

בהמשך לאמור, בשעה 12:55 או בסמוך לכך, הגיעו למקום השוטרים, מר א' מ' ומר ש' י' (להלן: "**השוטרים**"), אשר מילאו תפקידם כחוק והודיעו למערער על מעצרו. במהלך נסיעתם בניידת המשטרה, בה נהג השוטר ש' י' כשלצד המערער במושב האחורי ישב השוטר א' מ', העליב המערער את השוטרים בנוגע למילוי תפקידם ואיים עליהם בפגיעה שלא כדין בגופם ובפרנסתם, באומרו להם, בין היתר: "מזדיין, אני אלך למח"ש ואוריד לך את כל הדרגות, יש לי דודים במשטרה שיטפלו בך, אנחנו ניפגש בקרית מוצקין בשלב יותר מאוחר ואני אטפל בך". בהמשך לאמור נטען, כי הנאשם תקף שלא כדין את השוטרים, בכך שהתקרב עם גופו לשוטר א' מ', תפס את חולצתו וניסה לנשוך את ידו, אך

השוטר מנע זאת ממנו. בנוסף, משעצר השוטר ש' י' את הניידת וניגש למערער, ניסה המערער להכותו עם הקב שבידו וכן ניסה לתוקפו בידו, תוך כדי שאיים על השוטרים בפגיעה שלא כדין בגופם, באומרם להם: "אל תדאגו, אתם תמותו, אני חולה איידס", וזאת בכוונה להפחידם או להקניטם. כן הפריע המערער לשוטרים במילוי תפקידם, בכך שהתנגד לכבילתו באזיקים והשתולל בניידת. כתוצאה מכך, נגרמו לשוטר א' מ' שריטות בשתי כפות הידיים.

לבסוף נטען, כי לאחר שהובא המערער לתחנת המשטרה זבולון, שב המערער והפריע לשוטר א' מ' במילוי תפקידו וכן תקפו שלא כדין וללא הסכמתו, בכך שהתקרב אליו עם גופו, השתולל ודחפו, וכן תקף שלא כדין וללא הסכמתו את השוטר ע' ב' ע' אשר מילא תפקידו כחוק, בכך שתפס בחולצתו, ניער את גופו ומשכו לאחור וכן העליבו במילים בנוגע למילוי תפקידו, בכך שאמר לו: "מי אתה בכלל, אתה לא שוטר".

5. ביום 10/12/13 ולאור הודאתו של המערער בעובדות כתב האישום המתוקן, הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות שיוחסו לו במסגרת כתב האישום המתוקן, כמפורט בפתח פסק הדין (סעיף 1 לעיל), ובהסכמת הצדדים, הפנה בית משפט קמא את המערער לשירות המבחן, לצורך קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו. בהקשר זה ולנוכח אי התייצבותו של המערער לפגישה שנקבעה לו עם קצין שירות המבחן, הודיע שירות המבחן ביום 07/04/14, כי במצב העניינים ומשלא הופיע המערער לפגישה שנקבעה לו, אין באפשרותו של שירות המבחן להגיש תסקיר אודותיו.

6. ביום 09/04/14 ובמסגרת הישיבה שהייתה קבועה לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש, ביקש המערער לשחרר את עורך דינו מייצוגו וכן לחזור בו מהודייתו. לנוכח האמור, דחה בית משפט קמא את הדיון למועד מאוחר יותר.

7. ביום 27/05/14 הודיע סנגורו החדש של המערער, כי לאחר שהוסברו למערער ההשלכות שבחזרתו מהודייה, המערער עדיין עומד על בקשתו, וזאת על רקע אי הבנתו את הסדר הטיעון עליו חתם ומשלא הסביר לו עורך דינו דאז את משמעותו והשלכותיו של כתב האישום המתוקן. המשיבה מנגד התנגדה לבקשה, בטענה, כי המדובר במניפולציה, שמטרתה להרוויח זמן ולדחות את הקץ. לנוכח האמור, משהמדובר למעשה בבקשה המבוססת על טענה לכשל בייצוג, הורה בית משפט קמא על צירוף תגובתו של עו"ד בר זוהר, בטרם מתן החלטה בבקשה.

8. ביום 10/07/14 נתן בית משפט קמא את החלטתו בבקשת המערער לחזור בו מהודייה. בית משפט קמא ציין בהחלטתו, כי המערער לא פירש במסגרת בקשתו, מה לא הבין במסגרת הסדר הטיעון וכתב האישום המתוקן, והוא אף לא פירט, מהו אותו דבר קטן שהסכים להודות בו. מכאן, קבע בית משפט קמא, כי קשה לקבל את טענות המערער, בנוגע לחזרתו מהודייה, כמהימנות. בהקשר זה ציין בית משפט קמא עוד, כי עמדת סנגורו דאז של המערער, עו"ד בר זוהר, אשר ציין בתגובתו, כי הוא הסביר למערער את פרטי כתב האישום המתוקן והוא הבינו, משמיטה את הקרקע מתחת לטענת המערער,

לפיה הדברים לא הוסברו לו היטב.

זאת ועוד, לעמדת בית משפט קמא, מהתרשמות מהתנהגות המערער במהלך שמיעת הראיות בתיק, קשה לקבל את טענת המערער, כי הוא לא הבין את הסדר הטיעון, שעה שהמערער היה מעורב בהליך כולו באופן חריג ולא פסק מלהתערב, לבקש מסנגורו לשאול שאלות ולהביע את עמדתו. כן נקבע, כי לא הוכח כי המערער הצליח להראות רצון אמיתי להוכיח את חפותו. בנוסף, פירט בית משפט קמא את אופן התנהלותו של המערער בהליך, אשר מצביעה, לעמדת בית משפט קמא, על רצונו של המערער לדחות ככל שניתן את סיום המשפט. בקשתו של המערער לחזור בו מהודייה ארבעה חודשים לאחר ההודאה אינה אלא המשך טבעי להתנהגותו במהלך המשפט.

על רקע האמור, קבע בית משפט קמא, כי אין מקום לקבל את טענת המערער, כי נפל פגם בהבנתו את פרטי כתב האישום בו הודה. לפיכך, נקבע, כי דין בקשת המערער לחזור בו מהודייה להידחות.

9. ביום 22/10/14 שמע בית משפט קמא טיעוני הצדדים לעונש וביום 11/11/14 גזר בית משפט קמא את דינו של המערער, בהתאם להנחיותיו של תיקון 113 לחוק העונשין.

לעמדת בית משפט קמא, המדובר באירועי אלימות מתמשכים, שהופנו כלפי מספר מתלוננים, כאשר חלקם בוצעו אף במקומות שונים. עוד נקבע, כי כל העבירות המתוארות בכתב האישום המתוקן מהוות אירוע אחד, בגינו יש לקבוע מתחם ענישה אחד. לצד זאת צוין, כי למספר המעשים שנכללו במסגרתו של אותו אירוע תהיה השלכה, לעניין גבולות מתחם העונש ההולם. בהקשר זה הוסיף בית משפט קמא וקבע, כי נוכח העובדה, כי המערער פגע פגיעה שאינה קלה בגוף ובנפש בשלושה אנשים שונים, יש לקבוע, כי האירוע כולל לפחות שלושה מעשים. המעשה הראשון, עניינו באלימות הכוללת שהפגין המערער כלפי המתלונן. המעשה השני, עניינו באלימות שהפגין המערער כלפי המתלונן האחר. המעשה השלישי, עניינו באלימות שהפגין המערער כלפי השוטרים.

לגישת בית משפט קמא, הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות הינו, השמירה על שלום גופם ונפשם של המתלוננים. יחד עם זאת, היות ומדובר באנשי ציבור, מתווסף לכך ערך נוסף, שעניינו שמירה על תקינות פעילותו של השירות הציבורי והצורך במתן הגנה לאנשי הציבור, המשרתים את הציבור וחשופים לפגיעה.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, ציין בית משפט קמא, כי מהפסיקה עולה מגמה של החמרה בעבירות מהסוג הנדון, בפרט משאלה מבוצעות כלפי שוטרים ועובדי ציבור. בהקשר זה הפנה בית משפט קמא לאסופה של פסקי דין, המבטאים לגישתו את המדיניות הנוהגת במקרים מהסוג הנדון, לרבות: רע"פ 5458/12 **שי ליכטמן נ' מדינת ישראל** [פורסם בבנו], (15/07/12); רע"פ 642/14 **יצקוב נ' מדינת ישראל** [פורסם בבנו], (10/03/14) ועוד.

בנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לא מצא בית משפט קמא לקבל את טענת המערער, כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו על רקע איבוד השליטה, לאחר שלא קיבל טיפול רפואי, וזאת שעה שלעמדת בית משפט קמא, טענה זו לא הוכחה ברמה הנדרשת לצורך הוכחת נסיבה מקלה. כן נקבע באותו הקשר, כי אין לאפשר מצב, בו אדם, סובל ומתוסכל ככל שיהיה, יתפרץ מחמת זעם על הצוות הרפואי ועל אלו הבאים להרגיעו, והכל שעה שאף אין המדובר במי שלא זכה לטיפול חיוני לו היה זקוק, אלא במי שהתקשה להמתין שעניינו יטופל וסבר שעל המתלונן לטפל בעניינו לאלתר.

לנוכח האמור, קבע בית משפט קמא, כי מתחם העונש ההולם, בנסיבות העניין, נע בין שישה חודשי מאסר, שיכול וירוצו על דרך של עבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

לצורך קביעת העונש המתאים למערער בגדרי המתחם, הביא בית משפט קמא בחשבון לחומרה את עברו הפלילי של המערער הכולל שתי הרשעות בגין איומים, הפרעה לשוטר והעלבת עובד ציבור, בגין הוטלו על המערער מאסרים מותנים. לצד זאת, שקל בית משפט קמא לטובתו של המערער את הודאתו של המערער, אף שבאה בשלב מאוחר ולאחר שמיעת רוב עדי התביעה, וכן את נסיבות חייו ואת מצבו הנפשי והבריאותי של המערער, לרבות את העובדה כי מדובר בעונש מאסר ראשון שהמערער ירצה.

בנוסף, הביא בית משפט קמא בחשבון בקביעת העונש המתאים למערער בגדרי המתחם את חלוף הזמן ממועד הגשת כתב האישום (3 שנים). אולם, לעמדת בית משפט קמא, לנתון זה יש ליתן משקל יחסי מועט, שעה שהמערער גרם בהתנהגותו להתארכות המשפט. לצד זאת, ניתן גם משקל לזמן הארוך (שנתיים), בו שהה המערער במעצר בית, בין אם מלא ובין אם חלקי.

על רקע האמור ולאחר שקילת מכלול השיקולים, גזר לבסוף בית משפט קמא על המערער את העונשים שפורטו בפתח פסק הדין (סעיף 1 לעיל).

תמצית טענות הצדדים

טענות המערער

10. המערער טען, הן במסגרת הודעת הערעור שהוגשה מטעמו והן במסגרת הדיון שהתנהל בפנינו ביום 22/01/15, כי טעה בית משפט קמא בקביעתו, לפיה בקשתו של המערער לחזור בו מהודייה אינה, אלא המשך התנהלות שמטרתה להביא לדחיית סיומו של המשפט. בהקשר זה נטען, כי בניגוד לקביעתו של בית משפט קמא, לפיה נדחו דיונים רבים בשל מחדליו של המערער, בפועל, אף דיון לא נדחה בשל מחדל של המערער, כאשר חלק מהדיונים נדחו בשל טעות ביומנו של ב"כ דאז של המערער או בשל מצבו הרפואי של המערער, המתועד במסמכים רפואיים.

עוד טען המערער, כי טעה בית משפט קמא, משלא ייחס משקל למצבו הרפואי והנפשי של המערער באותה עת, כפי שעלה מתוך התייעוד הרפואי וממכתבו של עו"ד בר זוהר, סנגורו דאז של המערער, בהחלטתו בבקשת המערער לחזור בו מהודייה. בהקשר זה נטען עוד, כי אין מחלוקת, שבמועד בו הודה, סבל המערער ממחלות רבות, נטל תרופות נרקוטיות, שהשפעתן מרובה, לרבות: קלונקס, מורפיום וקנאביס רפואי, ומצבו הפיזי והנפשי לא היה קל, דבר שמצדיק, לעמדתו, קבלת בקשתו לחזור בו מהודייתו במיוחד בשים לב לעובדה כי לא צפוי למערער כל רווח במידה ויתאפשר לו לחזור בו מהודייתו. עוד טען המערער, כי המערער, למעשה, לאורך כל ההליך עמד על חפותו והיה מעורב במשפט, דבר שמעיד דווקא על רצון אמיתי כן להוכיח את חפותו.

הוסיף וטען המערער, כי בית משפט קמא חרג מהסדר הטיעון, שעה שלא הפנה את המערער אל שירות המבחן, וזאת חרף העובדה, כי הפניית המערער לשירות המבחן הינה חלק בלתי נפרד מהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים. בהקשר זה נטען, כי אין מחלוקת, כי המערער לא ניצל את ההפניה הקודמת שלו לשירות המבחן, ואולם, הדבר נבע מאי זימונו ועל כך אף הצהיר סנגורו. כן נטען באותו הקשר, כי טעה בית משפט קמא, עת ייחס חשיבות לעמדתו של המערער עצמו, אשר הביע חוסר הסכמתו לפנות לשירות המבחן, שעה שהיה מיוצג וב"כ המערער ביקש להפנותו אל שירות המבחן. לנוכח האמור, מבקש המערער לתקן את הפגם ולהפנותו כעת לשירות המבחן, כפי שהוסכם בין הצדדים במסגרת הסדר הטיעון. נטען, כי יהא זה בלתי ראוי, מחד, לדחות את בקשתו לחזור בו מהודייתו, ומאידך, להרע את מצבו ולא להפנותו אל שירות המבחן.

הוסיף המערער וטען, כי טעה בית משפט קמא בחלק נכבד מקביעותיו, לעניין הנסיבות הצריכות לעניין, לצורך קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם. כך למשל, נטען, כי טעה בית משפט קמא, שעה שדחה את טיעונו של המערער, לפיו הגיע למרפאה בעקבות כאבים ופעל כפי שפעל, לאחר שלא סופקה לו תרופה לה נזקק לשם הקלה על כאביו. כן טען המערער, כי טעה בית משפט קמא, שעה שקבע, כי לחלוף הזמן בתיק זה משקל יחסי מועט, אם בכלל. לטענת המערער, לחלוף הזמן כאן משקל ממשי ואף מכריע. עוד נטען, כי טעה בית משפט קמא, עת לא נתן משקל ממשי למצבו הרפואי והנפשי הסבוך והקשה של המערער, הן בעת ביצוע העבירות והן בעת גזירת הדין, מצב, שלטענתו, היה בו כדי להצדיק הימנעות מהטלת מאסר בפועל ממשי ולכל הפחות, הצדיק חפיפת העונש שהוטל עם תקופת המאסר המותנה שהופעלה בתיק זה. כן נטען, כי בית משפט קמא לא נתן משקל ממשי למחלות הרבות מהן סבל וסובל המערער, לרבות תסמונת פוסטטראומטית, ניתוחים רבים והיותו מצוי תחת השפעת תרופות נגד כאבים, לרבות קנאביס רפואי.

לנוכח כל האמור, מבקש המערער לקבל את הערעור ולהתיר לו לחזור בו מהודייתו ולחלופין להורות לקבל את הערעור, באופן שיבוטל עונש המאסר בפועל אשר הוטל בתיק זה ולהורות על הפנייתו לתסקיר שירות מבחן, בטרם הכרעה בערעור.

טענות המשיבה

11. המשיבה טענה, מנגד, כי דין ערעור המערער להידחות, הן לעניין גזר הדין והן לעניין החלטה בדבר דחיית בקשת המערער לחזור בו מהודייה.

לטענת המשיבה, החלטת בית משפט קמא, לפיה נדחתה בקשת המערער לחזור בו מהודייתו, בדין יסודה, וזאת לנוכח הדחיות הרבות שנגרמו, בין היתר, על רקע חילופי הסנגורים של המערער ובהתאם לבקשתו. בהקשר זה ביקשה ב"כ המשיבה לחזור על נימוקי החלטתו של בית משפט קמא, הדוחה את בקשתו של המערער לחזור בו מהודייה.

אשר לטענת המערער, ביחס לאי קבלת הזימון לשירות המבחן, טענה המשיבה, כי ככל שב"כ המערער לא היה מקבל זימון להכנת תסקיר שירות מבחן, היה על המערער לפנות לבית המשפט או לסנגורו, בבקשה להבהיר לו מדוע לא זומן לשירות המבחן. לחילופין, טענה המשיבה, כי המערער עצמו הודיע בדיון מיום 22/10/14, לאחר שביקש סנגורו להפנותו שוב לשירות המבחן, כי הוא אינו מעוניין בכך.

לבסוף, טענה המשיבה, כי גם החלטת בית משפט קמא מיום 10/07/14 וגם גזר דינו של בית משפט קמא מנומקים היטב, מעוגנים בעובדות, מושתתים על הפסיקה ובמסגרתם ניתנה גם התייחסות לנסיבותיו האישיות של המערער. באשר לעונש, טענה המשיבה, כי לנאשם הייתה התנהגות אלימה לפני כן, בגינה נגזר עליו עונש מאסר על תנאי, שבנסיבות העניין הוא בר הפעלה, ועל כן, אין מקום להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא.

לאור המפורט, עתרה, כאמור, המשיבה לדחיית ערעור המערער על שני חלקיו.

דין והכרעה

12. המחלוקת בין הצדדים ניטשת בשלוש סוגיות עיקריות. הראשונה, עניינה בהחלטת בית משפט קמא לדחות את בקשת המערער לחזור בו מהודייתו. השנייה, עניינה באי קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער בטרם גזירת עונשו, כפי שהוסכם במסגרת הסדר הטיעון. השלישית, עניינה העונש שנגזר על המערער.

13. סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), מסמך את בית המשפט להתיר לנאשם לחזור בו מהודייתו והוא קובע כדלקמן:

"(א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודייה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודייה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

עמוד 8

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שיסודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדין אם הדבר מתחייב מן הנסיבות".

14. בית המשפט העליון עמד רבות בפסיקתו על השאלה, מתי ניתן יהיה להיעתר לבקשת נאשם לחזור בו מהודייה. מפסיקתו של בית המשפט העליון עולה, כי כאשר הבקשה לחזרה מהודייה מוגשת לאחר הכרעת הדין אך לפני שנגזר דינו של הנאשם, יש להחיל מבחן מקל, המאפשר למבקש לחזור בו מהודייתו, וזאת כאשר בית המשפט משתכנע, כי בקשת הנאשם מבוססת על רצונו הכן להילחם על חפותו ולא בשל מינפולציות של הנאשם שנועדו להשיג רווחים משניים. ראו: רע"פ 7464/13 יוחנן רובינשטיין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], (31/12/13). כן עולה מהפסיקה, כי בית המשפט ייעתר לבקשת נאשם לחזור בו מהודייה רק במקרים חריגים ומנימוקים מיוחדים, בהם קיים חשש ממשי, כי ההודייה לא נעשתה מתוך הבנה ורצון אמיתי של הנאשם. ראו: ע"פ 1050/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], (25/06/14). יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין, שנקבעו בע"פ 3011/13 קאסם סעאידה נ' מדינת ישראל (05/02/15), שם נקבע כי:

"... להלכה אפשרית חזרה מהודיה בכל שלב, אף בשלב הערעור, אך זו תלויה ברשותו של בית המשפט, אשר יעגן זאת בנימוקים מיוחדים'. פשיטא, כי המדובר בעניין רציני עד מאוד, שכן הודיה בהסדר טיעון משמעה הרשעה, על כל המשתמע בהליך הפלילי, והציפיה היא להתייחסות הנאשם אליו בכל כובד הראש הראוי, תוך הסברים מן הסניגור, ואין עסקינן ב'תכנית כבקשתך'. סוגיה זו נדונה פעמים רבות בפסיקה, ובסופו של יום נראה, כי השוני בין ההכרעות במקרים השונים נובע בעיקר מן הנסיבות השונות של כל מקרה, אך ככלל - ככל שהבקשה מועלית בשלב מאוחר יותר של ההליך המשפטי, תהיה הנטיה גדולה יותר שלא לקבלה..."

15. בענייננו, טוען המערער, כי הוא לא הבין את משמעות הודאתו בכתב האישום המתוקן בעת הסכמתו להסדר הטיעון וכי סנגורו דאז, עו"ד בר זוהר, לא הסביר לו את הדברים לאשורם. מנגד, ציין בית משפט קמא בהחלטתו, כי הוא התרשם מהתנהלותו של המערער, כי המערער היה מודע למהותו של כתב האישום המתוקן ואף היה מעורב במשא ומתן שהתנהל בין הצדדים, שהבשיל בסופו של יום להסדר הטיעון לו הסכים המערער. כך גם טען ב"כ המערער דאז, עו"ד בר זוהר, בתגובתו לבקשת המערער לחזור בו מהודייה. בנוסף, התרשם בית משפט קמא, כי המערער לא הראה רצון כן מצדו להוכיח את חפותו וכי כל מטרתו בהעלאת הבקשה הייתה להרוויח זמן ולדחות את הקץ. מבחינת אופן התנהלות המערער בפני בית משפט קמא, עולה, כי אכן יש בסיס מוצק להתרשמות בית משפט קמא, לפיה עשה המערער כמיטב יכולתו לדחיית ההליכים ולהארכת משך המשפט, שעה שמעיון בתיק בית משפט קמא עולה, כי בפועל, נדחו דיונים רבים בשל מחדליו של המערער ולבקשתו. כך למשל, במהלך ניהול ההליך החליף המערער שלושה סנגורים, שעה שלצורך כך נדרש בית משפט קמא לדחות את הדיונים, על מנת להסדיר את עניין ייצוגו של המערער. בנוסף, בוטלה ישיבת הוכחות שהייתה קבועה, בשל כך שהמערער טען, כי הוא לא חש בטוב והזמין אמבולנס לעצמו. יש לציין, כי כתב האישום המקורי בעניינו של

המערער הגיש עוד בשנת 2011 ולאור התנהלותו של המערער נמשכו ההליכים בבית משפט קמא מעל לשלוש שנים, כאשר המערער ביקש לחזור בו מהודייה ארבעה חודשים לאחר הודאתו ואף הביע אי רצון לפנות לשירות המבחן. לנוכח האמור, עולה, כי אכן היה בסיס מוצק, כאמור, להתרשמות בית משפט קמא, כי בפועל, אין המדובר בבקשה כנה של המערער להוכיח את חפותו.

כאן המקום לציין, כי ככלל, אין בית המשפט של הערעור מתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית, בפרט מקום בו הממצאים העובדתיים נקבעו על יסוד ההתרשמות הישירה של בית המשפט דלמטה מהתנהלות הנאשם ומדברי העדים שהופיעו בפניו. ראו: ע"פ 2350/14 ג'עברי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], (18/01/15). משכך, סבורני, כי התרשמותו של בית משפט קמא אכן מעוגנת היטב בהליכים שהתנהלו בפניו ואין זה המקרה, המצדיק סטייה מממצאי התרשמותו של בית משפט קמא.

16. זאת ועוד, בערעורו טען המערער, כי היה על בית משפט קמא להתחשב במסגרת שיקוליו במצבו הרפואי והנפשי של המערער בעת ביצוע העבירה ובמועד בו הודה המערער בעובדות כתב האישום המתוקן, שעה שאין מחלוקת, לטענתו, כי הוא סבל ממחלות רבות ונטל תרופות נרקוטיות, כגון: מורפיום וקנאביס, שהשפעתן מרובה. לא מצאתי לקבל את טענת המערער בהקשר זה, שעה שלא הובאה כל הוכחה, ביחס למצבו הנפשי והרפואי של המערער בעת מתן הודאתו בכתב האישום המתוקן, ומשלא הובאה על ידי המערער חוות דעת רפואית, המבססת את טענותיו בדבר השפעת המחלות מהן סובל והתרופות שנטל על שיקול דעתו של המערער בעת ההודאה.

מעבר לאמור, אציין, כי המערער אינו מעלה בהודעת הערעור טענה כלשהי, המהווה כפירה בעובדות כתב האישום. עיקר טענותיו של המערער מופנות למצבו האישי, הן במועד ביצוע העבירות והן במועד מתן הודאתו. נסיבות אלה, אין מקומן להיבחן במסגרת בקשה לחזרה להודייה ואלה נבחנות ככלל במועד גזירת דינו של הנאשם.

מכל האמור מצאתי, כי החלטת בית משפט קמא לדחות את בקשת המערער לחזור בו מהודייה בדין יסודה, כך שאין מקום להתיר למערער לחזור בו מהודייתו, וזאת שעה שלא עלה בידי המערער להצביע על נימוקים מיוחדים, המקיימים את החשש הממשי, לפיו הודייתו לא נעשתה מתוך הבנה ומשלא הובע כל רצון כן מצד המערער להילחם על חפותו.

17. מכאן, לבקשתו של המערער להפנות את עניינו לקבלת תסקיר שירות מבחן, שישקול את כלל נסיבותיו בטרם הכרעה בערעורו על גזר הדין.

בנסיבות העניין, מאחר ובעבר סוכם כי המערער יפנה לשירות המבחן והמערער לא התייצב, וב"כ המערער ביקש בדיון בפניו כי נורה על הכנת תסקיר בהתאם, על רקע נסיבותיו האישיות של המערער,

לרבות מצבו הנפשי והרפואי, שעלה מן הראיות, ומשעולה, כי ייתכן והמערער ירצה מאסר בפועל וזה יהיה מאסרו הראשון, סבורה אני, כי יש מקום להפנות את המערער לשירות המבחן, על מנת שיערוך תסקיר בעניינו, וזאת מבלי להביע עמדה כלשהי ביחס לתוצאות הסופיות של הערעור.

18. אשר על כן ומן הנימוקים שפורטו לעיל, הגעתי לכלל מסקנה, כי אין מקום להיעתר לערעורו של המערער, ביחס לדחיית בקשתו לחזור בו מהודייה, ולפיכך, אציע לחבריי להורות על דחיית ערעורו של המערער, בכל הנוגע לטענה זו. כן אמליץ לחבריי להפנות את עניינו של המערער לקבלת תסקיר שירות מבחן, בכפוף לאמור לעיל.

בטינה טאובר, שופטת

כב' השופט ר' שפירא, סגן נשיא:

אני מסכים, תוך שאדגיש כי אין לראות בהחלטה להפנות את המערער לקבלת תסקיר של שירות המבחן משום גיבוש עמדה או התחייבות שיפוטית שיש בה כדי לפתח ציפיות אצל המערער.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

כב' השופט א' אליקים:

אני מסכים תוך שאדגיש את הערתו של האב"ד.

אברהם אליקים, שופט

הוחלט פה אחד לדחות את ערעורו של המערער, בכל הנוגע לדחיית בקשתו לחזור בו מן ההודייה.

תינתן למערער הזדמנות להתייצב בפני שירות המבחן, כדי שזה יגיש תסקיר לעיונו, ומבלי שיש לראות בהחלטה זו כהצבעה על מגמה כלשהי אצל שופטי הרכב או מי מהם. כמו כן, אין לראות בהחלטה זו כהתחייבות שיפוטית להחלטה כזו או אחרת, על כל המשתמע מכך.

התסקיר יוגש לעיונו של בית משפט עד ליום: 22/03/15.

אנו קובעים להשלמת טיעון, לאחר קבלת התסקיר, ליום: 26/03/15 בשעה: 11:00.

לתשומת לב שירות המבחן - המערער מיוצג על ידי עו"ד יוני דדון, שכתובתו דרך עכו 25, קריית מוצקין, טלפון: 077-3330278 פקס: 077-3330279. הסנגור יפעל במקביל ליצירת קשר עם שירות המבחן.

נבהיר כבר כעת כי לא יהיו דחיות נוספות, ועל המערער לוודא התייצבותו בפני שירות המבחן במועד שיזומן.

המזכירות תשלח ההחלטה לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ב שבט תשע"ה,
11 פברואר 2015, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.
רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]

בטינה טאובר, שופטת

אברהם אליקים,
שופט